

SUCCESS ROAD

Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της βιωσιμότητας των Ευρωπαϊκών ΜΜΕ μέσω διαδικασιών και μοντέλων διαδοχής

ΣΕ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ

- Νέο βίντεο για το έργο Success Road Interreg Europe
- Γιατί οι οικογενειακές επιχειρήσεις δεν καταφέρνουν να επιτύχουν;

Τι θα μπορούσε να γίνει για να βελτιωθεί το ποσοστό επιτυχίας της μεταφοράς επιχείρησης;

- Πολιτική οικογενειακών επιχειρήσεων της Πολωνίας
- Πώς θα βοηθήσουν οι οικογενειακές επιχειρήσεις της ΕΕ την οικονομική ανάκαμψη μετά την πανδημία του COVID-19;

Κατά τη διάρκεια του δεύτερου εξαμήνου του έργου Success Road Interreg Europe, η κοινοπραξία έκανε ότι καλύτερο μπορούσε παρά τα μέτρα αποκλεισμού που ελήφθησαν σε όλο τον κόσμο λόγω της πανδημίας του COVID-19. Επικεντρώθηκε στην έρευνα και στη σύνταξη κατευθυντήριων οδηγιών που θα υποστηρίξουν μια ευκολότερη μεταβίβαση οικογενειακών επιχειρήσεων της ΕΕ. Αυτή η έκδοση ενημερωτικού δελτίου θα επικεντρωθεί σε δύο από τις χώρες εταίρους μας: τη Λιθουανία και την Πολωνία. Οι Λιθουανοί εταίροι συνέταξαν τις πρώτες οδηγίες εκμάθησης πολιτικής. Περιγράφουν μια ολοκληρωμένη ανάλυση του χάσματος μεταξύ της υπάρχουσας και της επιθυμητής κατάστασης διαδοχής ή μεταφοράς, καθώς και των εμποδίων που καθυστερούν τη γεφύρωσή της στις ΜΜΕ κλωστοϋφαντουργίας, ένδυσης και υπόδησης. Επιπλέον, αυτή η έκδοση θα εισάγει το περιβάλλον των Πολωνικών οικογενειακών επιχειρήσεων και την πολιτική που πρέπει να εφαρμοστεί. Επίσης, αυτό το ενημερωτικό δελτίο θα συνοψίσει τα μέτρα της ΕΕ που έχουν ληφθεί για τη στήριξη των ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων των οικογενειακών επιχειρήσεων, για να επιβιώσουν από τις συνέπειες της πανδημίας του COVID-19.

ΕΡΓΟ ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΟ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ/ΔΙΑΔΟΧΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΚΩΝ ΜΜΕ

Το έργο Success Road Interreg Europe ξεκίνησε τον Αύγουστο του 2019 και έχει σχεδιαστεί για να υποστηρίξει τις οικογενειακές επιχειρήσεις των ΜΜΕ στον κατασκευαστικό τομέα για να ξεπεράσουν τις συγκεκριμένες προκλήσεις που σχετίζονται με τη διαχείριση της διαδοχής, τόσο εντός της οικογένειας όσο και με τις πωλήσεις σε τρίτους. Οι πολιτικές που στοχεύουν στην οικογενειακή επιχείρηση θα μπορούσαν να ενθαρρύνουν την επιχειρηματικότητα, την ηγεσία και την ομαλή διαδοχή. Η κοινοπραξία του έργου Success Road στοχεύει να βοηθήσει τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν αυτές τις πολιτικές καθώς και νέα μέτρα διαδοχής στα επιχειρησιακά τους προγράμματα που θα συμβάλουν τελικά στη συνολική οικονομική ανάπτυξη.

Το έργο συγκεντρώνει εταίρους από πέντε Ευρωπαϊκές χώρες (Ελλάδα, Ισπανία, Βέλγιο, Λιθουανία, Πολωνία, GR, ES, BE, LT, PL) με τη συμμετοχή εθνικών και περιφερειακών αρχών που επηρεάζουν τα αντίστοιχα πολιτικά τους προγράμματα. Η κοινοπραξία θα εργαστεί από κοινού πάνω σε καθορισμένα θέματα προτεραιότητας για τη βελτίωση της πολιτικής τους. Επιπλέον, θα αναπτυχθούν τέσσερα ολοκληρωμένα περιφερειακά σχέδια δράσης που προτείνουν αλλαγές και μέτρα για μια ομαλή διαδικασία μεταφοράς και διαδοχής με την πολύτιμη συμβολή των ενδιαφερομένων και σε συνεργασία με τις περιφερειακές/εθνικές αρχές. Ενημερωθείτε, διαβάζοντας το πρώτο ενημερωτικό δελτίο του έργου [εδώ](#).

ΕΛΛΕΙΨΗ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ: ΚΥΡΙΟΣ ΛΟΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΥΧΙΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Οι πρώτες οδηγίες για την εκμάθηση πολιτικής εκπονήθηκαν μετά από συζητήσεις με εκπροσώπους οικογενειακών επιχειρήσεων και υπεύθυνους χάραξης πολιτικής που πραγματοποιήθηκαν στο Βίλνιους της Λιθουανίας, στα τέλη Ιανουαρίου του 2020. Μεταξύ των θεμάτων που αναλύθηκαν, ήταν επίσης τα ευρήματα της έκθεσης «Υπάρχουσα και επιθυμητή κατάσταση διαδοχής/μεταφοράς και η διερεύνηση των παραμέτρων και των εμποδίων που καθυστερούν τη γεφύρωσή της στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις κλωστοϋφαντουργίας, ένδυσης και υπόδησης" που εκπόνησε ο Taurimas Valys, μέλος του

Διοικητικού Συμβουλίου της Λιθουανικής Οικογενειακής Επιχείρησης και Αναπληρωτής Καθηγητής στο Business School του Πανεπιστημίου του Βίλνιους. Οι κατευθυντήριες γραμμές αναλύουν τους τρεις κύριους παράγοντες που καθυστερούν την επιχειρηματική διαδοχή στην Ευρώπη:

Η μεταφορά επιχειρήσεων δεν ήταν επαρκώς προετοιμασμένη

Οι εμπειρίες σε διάφορες χώρες της ΕΕ δείχνουν ότι ο σχεδιασμός της διαδοχής των επιχειρήσεων δεν προετοιμάζεται επαρκώς και οι ιδιοκτήτες-διαχειριστές επιχειρήσεων διστάζουν να εφαρμόσουν το σχέδιο. Τέσσερις κύριοι τύποι προβλημάτων καθυστερούν αυτή τη διαδικασία: η ψυχολογία και τα συναισθήματα, η πολυπλοκότητα και η διάρκεια της διαδικασίας, η νομοθεσία και τα φορολογικά συστήματα, καθώς και η μεταφορά γνώσεων, ιδιαίτερα η σιωπηρή γνώση-εμπειρία που δεν μπορεί εύκολα να μεταφερθεί από τη μια γενιά στην άλλη.

Ο διάδοχος δεν ήταν έτοιμος να αναλάβει την επιχείρηση

Λόγω της πολιτικής και ιστορικής κατάστασης στις περισσότερες Ευρωπαϊκές χώρες, πολλοί από τους σημερινούς ιδιοκτήτες εταιρειών γεννήθηκαν τις 2 πρώτες δεκαετίες μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου γεγονός που σημαίνει ότι βρίσκονται, ή θα είναι σύντομα, σε ηλικία συνταξιοδότησης. Με βάση αυτό το γεγονός, η Ευρώπη θα έχει τεράστια ζήτηση για διαδόχους οικογενειακών επιχειρήσεων μέσα στα επόμενα χρόνια. Μια ομαλή μεταφορά ηγεσίας δεν θα πραγματοποιηθεί ποτέ αν δεν υπάρχει κάποιος ενδιαφερόμενος και καλά προετοιμασμένος διάδοχος.

Η δομή της επιχείρησης δεν ήταν κατάλληλα προετοιμασμένη για μεταβίβαση

Η επιχειρηματική διαδοχή είναι μια διαδικασία που δεν περιλαμβάνει μόνο τον ιδιοκτήτη-διευθυντή επιχείρησης και τον πιθανό διάδοχο, αλλά ολόκληρη τη δομή της επιχείρησης. Η συμμετοχή στη διαδικασία θα βοηθήσει στη διατήρηση της σχέσης που είναι απαραίτητη για τη συνέχιση μιας επιτυχημένης επιχείρησης. Εάν οι εργαζόμενοι

συμμετέχουν επαρκώς στη διαδικασία της διαδοχής των επιχειρήσεων, ο πειρασμός για αποχώρηση θα μειωθεί και η επιχειρηματική δομή πιθανότατα θα σωθεί.

ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΓΕΝΙΑΣ

Το ιστορικό και πολιτικό πλαίσιο είναι ο κύριος λόγος για τον οποίο οι χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης δεν έχουν αναπτύξει ακόμη κουλτούρα και παράδοση επιχειρηματικής διαδοχής. Από την άλλη πλευρά, οι χώρες της Νότιας Ευρώπης χαρακτηρίζονται από βαθιά ριζωμένες παραδόσεις σχετικά με τις οικογενειακές επιχειρήσεις, κάτι που τους προσφέρει μεγαλύτερες πιθανότητες επιτυχίας. Σε χώρες όπως η Λιθουανία και η Πολωνία, οι ιδιωτικές επιχειρήσεις άρχισαν να ιδρύονται στις αρχές της δεκαετίας του '90 από τη γενιά των πρώτων 10-15 ετών μετά από το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου που τώρα φτάνει σε ηλικία συνταξιοδότησης. Κατά συνέπεια, η Ευρώπη θα έχει μεγάλη ζήτηση για διαδόχους οικογενειακών επιχειρήσεων τα επόμενα χρόνια. Ωστόσο, μια θέση διαδόχου είναι επί του παρόντος πιο δύσκολη καθώς απαιτεί δεξιότητες και ικανότητες που αποκτώνται μέσα από πολυετή πρακτική, σε συνδυασμό με το κίνητρο και το όραμα για να διατηρηθεί η οικογενειακή επιχείρηση ζωντανή και επιτυχημένη.

Προβλήματα επικοινωνίας μεταξύ μελών της οικογένειας που σχετίζονται με διαφορετικές επιχειρηματικές προσδοκίες που μπορεί να έχουν μπορεί να παρουσιαστούν για διάφορους λόγους. Σύμφωνα με την προαναφερθείσα έκθεση, όσο μεγαλύτερες είναι οι διαφορές, τόσο περισσότερα εμπόδια θα υπάρξουν στην ανάπτυξη και τη συνέχιση της οικογενειακής επιχείρησης. Από τη μία πλευρά, οι άνθρωποι που γνωρίζουν τις ψηφιακές τεχνολογίες και κατανοούν τις νεότερες αρχές διαχείρισης αντιμετωπίζουν την αντίσταση των γονέων που ίδρυσαν και ανέπτυξαν οι ίδιοι μια επιχείρηση. Από την άλλη πλευρά, η δεύτερη γενιά μπορεί να μην έχει ενδιαφέρον για τη λειτουργία της οικογενειακής επιχείρησης. Το στυλ εργασίας και η ηθική της πρώτης γενιάς μπορεί επίσης να διαφέρει από τη δεύτερη και μπορεί να χρειαστεί συμβιβασμός για να αποφευχθούν περαιτέρω συγκρούσεις μεταξύ των μελών της οικογένειας.

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΓΙΑ ΝΑ ΒΕΛΤΙΩΘΕΙ ΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ;

Βάσει αυτών των αρνητικών παραγόντων που επηρεάζουν τη διαδοχή των επιχειρήσεων, η κύρια προτεραιότητα πρέπει να είναι η ευαισθητοποίηση των ιδιοκτητών-διαχειριστών σχετικά με την ανάγκη προγραμματισμού και προετοιμασίας για τη μεταφορά της επιχείρησής τους εγκαίρως και οργανωμένα. Είναι επίσης σημαντικό να επικεντρωθούμε στην εκπαίδευση και την καθοδήγηση του διαδόχου. Οι προκλήσεις και τα προβλήματα που σχετίζονται με μεταβιβάσεις ή εξαγορές δεν τελειώνουν με την επίσημη μεταφορά επιχειρήσεων, αλλά επεκτείνονται και στην περίοδο μετά τη μεταβίβαση με αποτέλεσμα, πολλές επιχειρήσεις να αποτυγχάνουν μετά από αυτή τη διαδικασία. Επιπλέον, μια γόνιμη συνεργασία θα μπορούσε να ξεκινήσει μόνο εάν συγκεντρωθούν τα εμπλεκόμενα μέρη (αγοραστές και πωλητές). Με λίγα λόγια, οι προτεινόμενες δράσεις που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν για τη βελτίωση των υφιστάμενων μέσων πολιτικής είναι:

- Παροχή κατάρτισης για ιδιοκτήτες-διευθυντές επιχειρήσεων και πιθανούς διαδόχους επιχειρήσεων
- Ευαισθητοποίηση των ιδιοκτητών-διαχειριστών με τη χρήση φυσικού ή/και διαδικτυακού υλικού
- Παροχή οικονομικής υποστήριξης για την κατάρτιση επιχειρηματικού σχεδίου
- Ανάπτυξη αγορών για τη μεταφορά των επιχειρήσεων

ΤΟ ΠΟΛΩΝΙΚΟ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Σύμφωνα με το Ινστιτούτο Οικογενειακών Επιχειρήσεων της Πολωνίας, το 92% των συνολικών επιχειρήσεων στη χώρα μπορεί να οριστεί ως οικογενειακή επιχείρηση [1], παράγοντας περίπου το 18% του πολωνικού ΑΕΠ. Περισσότερο από το 90% των οικογενειακών επιχειρήσεων διευθύνεται από τον ιδιοκτήτη ή τον συνιδιοκτήτη τους. Η έκθεση του Taurimas Valys εξηγεί ότι η δεύτερη γενιά διαχειρίζεται σήμερα το 40% των εταιρειών, το 32,6% των ιδρυτών της εταιρείας είναι πρόεδροι και το 17% των υψηλότερων επιπέδων εξουσίας ανήκουν στους γονείς και τα παιδιά τους. Οι παλαιότερες εταιρείες διοικούνται από την τέταρτη γενιά. Δυστυχώς, μόνο το 8% των διαδόχων εμφανίζει ενδιαφέρον να αναλάβει την οικογενειακή επιχείρηση. Στην περιοχή Mazovia (Mazowieckie Voivodeship) που είναι η πολωνική περιοχή στην οποία στοχεύει το έργο, υπάρχουν σήμερα 812.390 εγγεγραμμένες ΜΜΕ, που αντιπροσωπεύουν το 99,87% όλων των εταιρειών. Τα τελευταία πέντε χρόνια παρατηρήθηκε αύξηση του αριθμού των εταιρειών

στην περιοχή. Σύμφωνα με προηγούμενες έρευνες που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος COSME από το Ινστιτούτο Οικογενειακών Επιχειρήσεων, το 36% των επιχειρήσεων στην Πολωνία και το 17% στην περιοχή Mazovia έχουν οικογενειακό χαρακτήρα. Δυστυχώς, μια ερευνητική μελέτη που πραγματοποιήθηκε το 2017- 2018 από το Εθνικό Ινστιτούτο Ερευνών στο Radom, έδειξε ότι η συντριπτική πλειοψηφία των ιδιοκτητών των οικογενειακών επιχειρήσεων στη Μαζοβία δεν σκοπεύει να πραγματοποιήσει διαδοχή.

ΜΕΣΟ ΠΟΛΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ: ΑΥΞΗΣΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΤΗΣ ΜΑΖΟΒΙΑΣ

Το επιλεγμένο μέσο πολιτικής - η Περιφερειακή Στρατηγική Καινοτομίας για τη Μαζοβία έως το 2020 (RIS Mazovia) - στοχεύει στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας στην περιοχή. Οι εταίροι του έργου σκοπεύουν να προσαρμόσουν την πολιτική και τα εργαλεία του στις ειδικές ανάγκες των οικογενειακών επιχειρήσεων, ιδίως αναφορικά με τη διαδοχή. Ο Οργανισμός Ανάπτυξης της Μαζοβίας (Mazovia Development Agency, MDA) σχεδιάζει να ανακαλύψει νέα μοντέλα και να διερευνήσει εναλλακτικούς μηχανισμούς διοικητικής παρέμβασης σε περιφερειακό επίπεδο, τόσο μέσω διαβούλευσης με τους ενδιαφερόμενους φορείς όσο και μέσω εκμάθησης από άλλες περιοχές της ΕΕ. Το έργο Success Road Interreg Europe θα συμβάλει στη βελτίωση ενός από τους στρατηγικούς στόχους του RIS Mazovia: διαμόρφωση και προώθηση πρωτοποριακών στάσεων στο περιφερειακό επιχειρηματικό περιβάλλον. Αυτό θα επιτρέψει τη δημιουργία νέων εργαλείων που θα υποστηρίξουν τους επιχειρηματίες της Μαζοβίας και θα τους προετοιμάζουν για μια επιτυχημένη μεταφορά επιχειρήσεων. Η συμμετοχή των περιφερειακών δημόσιων αρχών στις δραστηριότητες του έργου θα διευκολύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και γνώσεων, η οποία θα προκαλέσει τελικά τη δημιουργία νέων περιφερειακών εργαλείων που θα υποστηρίξουν μια επιτυχημένη οικογενειακή διαδοχή. Επιπλέον, ένα άλλο μέσο πολιτικής που θα επωφεληθεί από τα αποτελέσματα του έργου Success Road είναι η Στρατηγική Περιφερειακής Ανάπτυξης του Mazowieckie Voivodeship της Mazovia. Αυτή καθορίζει (ως το 2030) τις μεσοπρόθεσμες κατευθύνσεις πολιτικής και στοχεύει, μεταξύ άλλων, σε σημαντική ανάπτυξη καινοτόμων κατασκευαστικών επιχειρήσεων.

ΟΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕ ΘΑ ΒΟΗΘΗΣΟΥΝ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΚΑΜΨΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΑΝΔΗΜΙΑ COVID-19

Είναι σημαντικό να υπογραμμιστεί ότι οι οικογενειακές επιχειρήσεις και γενικά οι ΜΜΕ είναι οι μεγαλύτεροι εργοδότες στην ΕΕ. Είναι γνωστό ότι αντιμετωπίζουν τους εργαζόμενους σαν «οικογένεια» και με καλύτερο τρόπο από πιο κερδοφόρες εταιρείες. Μοιράζονται μαζί τους την κουλτούρα, τις αξίες και την τεχνογνωσία της εταιρείας και αποκτούν ως αντάλλαγμα πίστη και μεγαλύτερη δέσμευση. Ωστόσο, πολλές από αυτές τις μακροχρόνιες σχέσεις, αντιμετωπίζουν ή πολύ σύντομα θα αντιμετωπίσουν προβλήματα ιδιοκτησίας εξαιτίας των οικονομικών ζημιών που προκλήθηκαν από την πανδημία. Σύμφωνα με τη στρατηγική εξόδου EFB και τις προτάσεις βιώσιμης ανάκαμψης [2], οι οικογενειακές επιχειρήσεις είναι από τη φύση τους ισχυρές και οικονομικά σταθερές, γεγονός που τους επέτρεψε να επιβιώσουν από πολλές κρίσεις στο παρελθόν. Η EBF επιθυμεί να υποστηρίξει το μοντέλο ιδιοκτησίας αυτών των εταιρειών ώστε να συνεχίσουν να εκπληρώνουν τον κρίσιμο και στρατηγικό τους ρόλο στην οικονομία. Η βοήθεια που θα παράσχουν η ΕΕ και τα κράτη μέλη πρέπει να επικεντρωθεί στη διευκόλυνση της μεταφοράς επιχειρήσεων και στη μείωση των διοικητικών και δημοσιονομικών επιβαρύνσεων. Με τις κατάλληλες ευκαιρίες χρηματοδότησης και το ευέλικτο κανονιστικό πλαίσιο, οι οικογενειακές επιχειρήσεις μπορούν να συμβάλουν θετικά στην ανοικοδόμηση της οικονομίας μετά τον COVID-19 και να μετριάσουν τις συνέπειές της. Τους τελευταίους τρεις μήνες, η ΕΕ εργάστηκε ενεργά για την παροχή αποτελεσματικής απάντησης στην πανδημία. Τα μέτρα ξεκίνησαν τον Μάρτιο με τους πιο ευέλικτους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις [3] που υιοθετήθηκαν ποτέ από την ΕΕ, επιτρέποντας στα κράτη μέλη να παρέχουν άμεση υποστήριξη σε επιχειρήσεις και μικρές επιχειρήσεις που επλήγησαν για να αποφύγουν το κλείσιμό τους.

Τον Απρίλιο, η Επιτροπή ξεκίνησε μια νέα πρωτοβουλία που αποσκοπεί στην προστασία των θέσεων εργασίας και των εργαζομένων που πλήττονται από την πανδημία του COVID19, η οποία θα φέρει ελπίδα στις οικογενειακές επιχειρήσεις της ΕΕ: η προσωρινή πρωτοβουλία “Υποστήριξη Μετριασμού των Κινδύνων Ανεργίας σε Έκτακτη Ανάγκη” (Support mitigating Unemployment Risks in Emergency, SURE) [4]. Η πρωτοβουλία SURE παρέχει οικονομική βοήθεια συνολικού ύψους ως 100 δισεκατομμυρίων ευρώ στα κράτη μέλη με τη μορφή δανείων που χορηγούνται με ευνοϊκούς όρους. Αυτά τα δάνεια θα βοηθήσουν τα κράτη μέλη να καλύψουν βραχυπρόθεσμα το κόστος των εθνικών

προγραμμάτων εργασίας. Τα προγράμματα εργασίας μικρής διάρκειας συμβάλλουν στη διατήρηση των εισοδημάτων των οικογενειών και στη διατήρηση της παραγωγικής ικανότητας των επιχειρήσεων και της συνολικής οικονομίας. Η χρηματοδότηση από την Επιτροπή εκτιμάται σε 8 δισεκατομμύρια ευρώ για την άμεση οικονομική ελάφρυνση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων σε ολόκληρη την ΕΕ. Οι ΜΜΕ, οι οικογενειακές επιχειρήσεις που ενθαρρύνονται, θα μπορούν να υποβάλουν αίτηση απευθείας στις τοπικές τράπεζες και τους δανειστές που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, τα οποία θα αναγράφονται στη διεύθυνση www.access2finance.eu. Το πιο φιλόδοξο μέτρο που έλαβε η ΕΕ, ήταν μακράν το έκτακτο ευρωπαϊκό μέσο ανάκαμψης (ΕΕ επόμενης γενιάς) (European Recovery Instrument, Next Generation EU) ύψους 750 δισεκατομμυρίων ευρώ και ένα ενισχυμένο πολυετές χρηματοδοτικό πλαίσιο για το 2021-2027. [5] Η ΕΕ επόμενης γενιάς θα επικεντρωθεί, μεταξύ άλλων, στην έναρξη της οικονομίας και στην ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων για την επανεκκίνησή τους.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

[1] 2017 EFB research study, “Family Business in Poland”;

[2] 2020 EFB Exit Strategy and Sustainable Recovery Proposals;

[3] Updated information on EU State Aid is available here;

[4] Proposal for a Council Regulation on the establishment of a European instrument for temporary support to mitigate unemployment risks in an emergency (SURE) following the COVID-19 outbreak, COM/2020/139 final

[5] Communication from the European Commission to the European Parliament, the European Council, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions from 27 May 2020 on “Europe’s moment: Repair and Prepare for the Next Generation”, COM(2020) 456 final, SWD(2020) 98 final.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ INTERREG

Το Ευρωπαϊκό πρόγραμμα Interreg βοηθά τις περιφερειακές και τοπικές κυβερνήσεις σε ολόκληρη την Ευρώπη να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν καλύτερη πολιτική. Δημιουργώντας ένα περιβάλλον και ευκαιρίες για κοινές λύσεις, στοχεύει να διασφαλίσει ότι οι κυβερνητικές επενδύσεις, οι καινοτομίες και οι προσπάθειες υλοποίησης οδηγούν σε

ολοκληρωμένο και βιώσιμο αντίκτυπο για τους ανθρώπους και τον τόπο. Γνωρίζουμε ότι η καλύτερη απόδοση οδηγεί σε καλύτερα αποτελέσματα. Με βάση τις εμπειρίες του INTERREG IVC (2007-2013), το Interreg Europe στοχεύει να λάβει τη μέγιστη απόδοση από τα 359 εκατομμύρια ευρώ που χρηματοδοτήθηκαν από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) για την περίοδο 2014-2020. Αυτή τη φορά, εξακολουθεί να αφορά το καλό, αλλά το κάνει καλύτερα!